Dosarul nr. 1-181/2024 1-24110306-38-1-01102024

S E N T I N Ț Ă
în numele Legii

24 aprilie 2025 **or. Rezina**

Judecătoria Orhei, sediul Rezina,
Instanța având în componență:
Președintele ședinței, judecător Eugeniu Russ
Grefier Corina Cebotari
Cu participarea:
Procurorului Ludmila Devderea
Apărătorilor Igor Gandrabur
Maria Mustea
Inculpatei Iulia Frunză
Partea vătămată Ion Frunză

examinând în ședința de judecată publică, în procedură generală, în limba română, cauza penală de învinuire a lui:

Frunză Iulia Andrei, născută la *****, domiciliată în s. ***** raionul Rezina, studii medii, divorțată, un copil minor la întreținere, angajată în câmpul muncii la fabrica de cablaj SEBN din or. Orhei, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, fără antecedente penale, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, IDNP *****,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (1) lit.a) Cod penal.

Procedura de citare legală, respectată.

Date cu referire la examinarea cauzei penale: 01.10.2024 – 24.04.2025.

Cu referire la materialele cauzei penale și a probelor administrate și cercetate nemijlocit în ședință de judecată, instanța,

C O N S T A T Ă:

Fapta prejudiciabilă constatată.

1.1. Inculpata **Frunză Iulia Andrei**, la data de 05.01.2024, în intervalul de timp cuprins între orele 18:00- 19:00 min., fiind la domiciliul temporar (locuința închiriată) din s. ***** raionul Rezina, în urma unei conflict cu fostul soț Frunză Ion cu care locuiește separat și aflîndu-se în relații de divorț, fiind potrivit art. 133/1 lit. b) din Codul Penal, membri de familie, în mod intenționat, l-a lovit la cap, în regiunea dreaptă, iar în urma loviturii acesta s-a lovit cu capul de un copac din curte, ca urmare fiindu-i cauzat potrivit raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 202426D0042 din 29.03.2024, plăgi contuze pe cap, ce se califică ca vătămare ușoară.

1.2. De către procuror, acţiunile lui *Frunză Iulia Andrei* au fost încadrate juridic în baza art. 201^1 alin. (1) lit. a) Cod penal, *violenta în familie, adică acțiunea comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății*.

Privind procedura.

2.1. În ședința de judecată, inculpata Frunză Iulia Andrei nu a recunoscut vina în săvârșirea infracţiunii şi circumstanţele de fapt imputate, motiv pentru care în conformitate cu articolele 351 şi 352 din Codul de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei

penale în privinţa acesteia, în procedură generală, în limba română, cu participarea inculpatei, a apărătorului Igor Gandrabur şi în şedinţă publică.

Poziţia inculpatului.

3.1. Inculpata ***Frunză Iulia Andrei***, fiind audiată în ședința de judecată, nu a recunoscut vinovăția în faptele incriminate, susținând că pe 05.01.2024 ea se afla cu fiica sa *****, în jurul orelor 10:00 dimineața, s-au mutat în casa din sat care îi aparține la o rudă apropiată, la care Obraga Angela i-a dat acordul să locuiască în acestă casă. Pe parcursul zilei a făcut focul în casă, a făcut curat, a dat cu var, iar pe la ora 14:00 fostul soțul a sunat-o pe fiica sa la telefon. Atunci ea i-a zis lui ca să-i aducă un cablu electric ca să tragă lumină în casă. Frunza Ion a zis că nu are nici un cablu, iar pe la ora 19:00 seara a auzit un zgomot puternic în casă. Pe urmă a intrat Frunza Ion fiind în stare de ebrietate vizual. Lui Grosu Ion și Mailărău Tudor le-a zis că nu au nici un drept să întri în casă și ca să iasă afară, atunci a sunat la 112 ca să vină poliția la fața locului. Lîngă beci era Beț Victor, ulterior dînsu a ieșit în drum. Fostul soț a îmbrăcat fiica și a ieșit afară. Fostul soț o ținea de mînă pe fiică și mergeau prin ogradă. Fostul soț a spus că fiica merge cu el, dar ea i-a refuzat, că conform graficului nu este ziua în care poate lua copilul. Ea a apucat fiica de mînă ca să o i-a la ea, dar el o trăgea la el. În timpul cela ea a dat drumul la mîna fetei și el continua să o țină de mînă. El s-a lovit de un copac, în momentul cînd trăgea fiica de mînă înspre el. El s-a pornit spre ea, dar ea s-a întros înapoi în casă. Ei au ieșit în drum și ea iarăși a sunat la 112, a continuat cearta în drum, peste jumate de oră a venit poliția la fața locului. Frunza Ion a lovit-o pe ea la urechea dreaptă în prezența polițiștilor. Se certau și colaboratorii de poliție i-au spus să meargă la IP Rezina ca să dea explicații. Ea a scris plîngere la poliție pe cazul dat, a fost ședința de judecată pe art. 78 CC. Frunza Ion a fost recunoscut vinovat. Situația între ei la moment s-a ameliorat moment. Menționează că ea nu a lovit cu pumnul în cap pe Frunza Ion. Decizia instanței a primit-o în privința sancționării pe art. 78 CC a lui Frunza Ion.

Declaraţiile părţii vătămate în şedinţă de judecată.

4.1. Partea vătămată ***Frunză Ion***, prin expunerea factologică, după depunerea jurămîntului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în şedinţă de judecată a declarat că, la data de 25.01.2024 el era în ceartă cu fosta soție Frunza Iulia. A fost telefonat din s. Cogîlniceni de fiica Frunza ***** care i-a comunicat ca se află în locuință necunoscută, în casă unde a fost conflictul în s. Cogîlniceni. El aflându-se în or.Rezina a telefonat personal pe fratele inculpatei, Grosu Ion Andrei, pe Malairau Tudor și Beț Victor. Împreună ei au mers la locuința din s. Cogîlniceni unde se afla fosta soție cu copilul minor. Au ajuns la poartă, au strigat de doua ori numele Iulia, nu a răspuns nimeni și toți au hotărât să intre în ogradă. Au ajuns la ușa casei, au tras de ușă, dar ușa era încuiată. A doua oară când au tras de ușă a sărit zavorul. Au intrat în casă el, Grosu Ion și Malairau Tudor. În casă s-a izbucnit un conflict, din cauza că copilul minor se afla în casă fără condiții de trai, fără lumină, nu era nimic. Atunci el a luat-o pe fiica minoră, Frunză *****, de mână și s-a pornit în drum la automobil. Între timp a fost lovit de inculpată cu mîna în regiunea capului, după aceaia după lovitură a căzut spre copac. A apelat serviciul 112, după întîmplarea din ogradă, apoi au ieșit în drum. Repede au ajuns colaboratorii de poliție la fața locului, în drum s-a izbucnit un scandal și el a insistat să meargă la IP Rezina. Au ajuns la IP Rezina, au scris cerere, apoi au plecat toți acasă. Careva pretenții la inculpată nu are, la moment se înțeleg în privința graficului copilului. Consideră că corect a procedat în ziua aceaia. Acord nu a avut de la nimeni ca să între în ogradă, a strigat dar nu răspundea nimeni, a vrut să văd în ce condiții copilul se află. A intrat în casă ca să văd condițiile în casă. După divorț copilul minor a rămas cu mama prin hotărîrea de judecată. S-a adresat la asistența socială în sat în ziua aceia, dar

nu era în sat nici un reprezentant. El a sunat la reprezentant, dar nu putea să se prezinte la moment, dar din propria inițiativă a vrut să văd condițiile din casă.

5. -<u>În şedinţa de judecată au mai fost audiaţi în calitate de martor:</u>

1. Martorul ***Malaiereu Toader***, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în şedinţă de judecată a declarat că la data de 05.01.2024 a fost apelat de Frunza Ion la care el era cu fratele lui Iulia, Ion Grosu, atunci i s-a spus că ceva cu copilul, dar nu ține minte precis. S-au întîlnit la stația peco Lukoil din Țareuca. Ion a aflat că copilul e cu mama lui într-un sat Cogîlniceni. Ei au plecat acolo în sat, au intrat în ogradă el, Ion Frunză și Ion Grosu. Ion a bătut în ușă și Iulia striga și se înjurau unul pe altul, acolo era Iulia cu copilul Ion a luat fetița de mînă și a vrut să iasă din ogradă. În timpul acesta era întuneric afară, cînd l-a împins Iulia atunci posibil că s-a atins de ceva Frunză Ion și era puțin însîngerat. A sunat la 112 Iulia, a venit la fața locului poliția și au luat explicații de la ambii și el cu Grosu Ion au plecat mai departe. De undeva a aflat că fiica cu mama se află într-o casă pustie și vroia să ia copilul la dînsu. El nu poate spune precis, dar crede că l-a împins Iulia pe Ion, dar de lovit îi pare că nu a fost, nu a atras atenție. A fost îmbrîncit Ion Frunza de către Iulia, el nu putut să văd dacă au fost careva lovituri din partea lui Iulia fiindcă era întuneric afară. Conflictul s-a iscat că Ion vroia să ia copilul însă Iulia nu-i dădea voie.

2. În cadrul cercetării judecătorești au fost cercetate următoarele mijloace de probă administrate în faza de urmărire penală şi anume:

- Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 202426D0042 din 29 martie 2024, conform căruia la Frunză Ion s-a constatat: plăgi contuze pe cap, care au putut fi provocate ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect contondent, dur, sau la lovirea de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate, determină dereglarea sănătății de scurtă durata, se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății. Luân în considerare localizarea anatomică a leziunilor corporale, posibil victima în raport cu agresorul în momentul cauzării acestora se afla față în față. Localizarea leziunilor corporale este în regiuni anatomice a corpului accesibile pentru mîna proprie, însă nu sunt caracteristice pentru autoprovocare (f.d.15-16).

5.3. În dezbateri judiciare, de către partea apărării a inculpatei a fost solicitată emiterea unei sentinţe de achitare, deoarece acuzarea nu a prezentat nici o probă ce ar confirmă vinovăția inculpatei. La fel, inculpata în cadrul ultimului cuvânt, a insistat că nu este vinovată.

5.4. În dezbateri judiciare, de către avocatul părții vătămate a solicitat atragerea la răspundere a inculpatei conform legii.

Partea vătămată în cadrul dezbaterilor judiciare nu s-a prezentat, însă a depus o cerere de examinarea cauzei în lipsa sa, care după ascultarea poziției participanților la proces s-a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Cu privire la analiza probelor şi încadrarea juridică:

6.1. Potrivit art. 384 din Codul de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentinţa instanţei de judecată trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată. Instanța își întemeiază sentinţa numai pe probele care au fost cercetate în şedinţa de judecată.

Conform art. 389 alin. (1) şi (2) din Codul de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracţiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanţa de judecată şi nu poate fi bazată pe presupuneri.

Instanța de judecată reține că, sentința de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate şi apreciate corespunzător. Toate îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpatului. Astfel, instanța de judecată este obligată prin prisma prevederilor art. 384 alin. (3) din Codul de procedură penală, să emită sentința legală, întemeiată și motivată, bazată pe principiile generale ale efectuării justiției.

6.2. Instanța de judecată remarcă că, în privința inculpatei Frunză Iulia Andrei a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare, în cadrul cauzelor penale pornite pe faptul violenței în familie.

La fel, în contextul art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, inculpatei i-a fost adus la cunoștință atât natura şi cauza acuzaţiei penale, cât şi probele pe care se fundamentează aceasta, într-o manieră detaliată prin ordonanţa de recunoaștere în calitate de bănuită (f.d. 79), prin ordonanţa de punere sub învinuire şi rechizitoriul întocmit (f.d.92, 103-105).

În același timp, se impune a preciza că, potrivit prevederilor art. 6 din Convenţie, în dreptul la un proces echitabil se atribuie şi necesitatea motivării hotărârii. Sub acest aspect în cauzele *Hiro Balani contra Spaniei, Vandehurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei și Boldea contra României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art.6 paragraful 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia însă în funcție de natura hotărârii, trebuind avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum şi diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată, este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate *(cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007)*. La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților *(cauzele Perez împotriva Franței și Van de Hurk împotriva Olandei)*.

În acest mod, instanţa de judecată subliniază că şi-a bazat constatările sale pe probele verbale şi în scris prezentate, dar şi în analiza faptului dacă acuzările sunt bine justificate conform standardului de dovadă, care este acel al *„în afara dubiilor rezonabile”*, or astfel de dovadă poate rezulta din coexistenţa deducerilor suficient de puternice, clare şi concordante sau a similarelor prezumţiei de fapt necombătute, iar adiţional, poate fi luat în consideraţie comportamentul părţilor când sunt obţinute dovezile *(hotărârea Irlanda c. Regatului Unit din 18 ianuarie 1978, seria A nr. 25, p. 65, alin. 161)*.

În corespundere cu prevederile art. 93 alin. (1) Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

În continuare, în conformitate cu art.101 alin.(1) şi (2) din Codul de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

În acest context prin prisma alin. (4) art. 100 din Codul de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind analizate probele administrate, coroborarea lor cu alte probe, necesitatea administrării de noi probe și verificarea sursei de proveniență a acestora.

Prin urmare, fiind cercetate în cumul probele administrate în cadrul urmăririi penale, se constată că acestea sunt pertinente și concludente, precum și coroborează între ele, nefiind stabilite anumite contradicţii esenţiale şi semnificative între probele cu martori şi cele materiale, iar în ansamblu confirmă circumstanţele expuse în învinuirile aduse inculpatului.

În alt context, la adoptarea sentinţei, potrivit prevederilor art. 385 alin. (1), pct. 1-4 CPP, instanţa de judecată trebuie să soluţioneze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate : 1) dacă a avut loc fapta de săvârşirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârşită de inculpat; 3) dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârşirea acestei infracţiuni.

6.3. Astfel conform ordonanței privind punerea sub învinuire, dar şi potrivit rechizitoriului, acțiunile lui Frunză Iulia Andrei au fost încadrate în baza art. 201^1 alin. (1) lit.a) Cod penal, fiind incriminată săvârșirea faptei prejudiciaile la data de 05.01.2024.

În acest mod, analizând cumulul de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatei la faza urmăririi penale şi ale martorului sau a părţii vătămate în faţa instanţei, care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) din Codul de procedură penală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii, veridicităţii şi coroborării lor, instanța constată că faptele incriminate în rechizitoriu, conform încadrării juridice aduse, pentru care inculpata Frunză Iulia Andrei a fost trimisă în judecată există, au fost săvârșite de aceasta şi întrunesc semnele obligatorii ale componenţelor de infracţiune prevăzute de art. 201^1 alin. (1) lit.a) Cod penal, potrivit argumentelor expuse *infra*.

Astfel, referitor la acţiunile incriminate, instanţa precizează că fapta infracţiunii se demonstrează prin declaraţiile persoanelor audiate nemijlocit în instanţă, coroborate cert cu alte mijloace de probă, precum şi prin lipsa unor discrepanţe substanţiale cu informaţia furnizată prin alte mijloace de probă, fiind identificate doar inadvertenţe neesenţiale între declaraţiile persoanelor audiate, care diferă nesemnificativ şi exclusiv prin prisma interpretării evenimentelor fireşti personal de fiecare persoană, dar care în esenţă susţin consecvent aceleaşi fapte constatate.

Instanța de judecată apreciază ca fiind veridice declarațiile părții vătămate Frunză Iulia Ion, date în cursul urmăririi penale și cele depuse pe parcursul cercetării judecătorești, și anume că, ”*... Între timp a fost lovit de inculpată cu mîna în regiunea capului, după aceaia după lovitură a căzut spre copac...*”.

De asemenea urmează a fi reținut că declarațiile părții vătămate de la urmărirea penali, cît și declarațiile martorului Malaireu Toader sunt susținute și prin materialele cauzei și anume prin Raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 202426D0042 din 29 martie 2024, conform căruia la Frunză Ion s-a constatat: *plăgi contuze pe cap, care au putut fi provocate ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect contondent, dur, sau la lovirea de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate, determină dereglarea sănătății de scurtă durata, se califică ca vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății*. Luând în considerare localizarea anatomică a leziunilor corporale, posibil victima în raport cu agresorul în momentul cauzării acestora se afla față în față. Localizarea leziunilor corporale este în regiuni anatomice a corpului accesibile pentru mîna proprie, însă nu sunt caracteristice pentru autoprovocare (f.d.15-16).

În acest sens, instanța statuează într-adevăr că inculpata, la data de 05.01.2024, în intervalul de timp cuprins între orele 18:00- 19:00 min., fiind la domiciliul temporar (locuința

închiriată) din s. ***** raionul Rezina, în urma unei conflict cu fostul soț Frunză Ion cu care locuiește separat și aflîndu-se în relații de divorț, fiind potrivit art. 133/1 lit. b) din Codul Penal, membri de familie, în mod intenționat, l-a lovit la cap, în regiunea dreaptă, iar în urma loviturii acesta s-a lovit cu capul de un copac din curte, ca urmare fiindu-i cauzat potrivit raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 202426D0042 din 29.03.2024, plăgi contuze pe cap, ce se califică ca vătămare ușoară.

În continuare, conform prevederilor art. 14 alin. (1) din Codul penal, infracţiunea este o faptă *(acţiune sau inacţiune)* prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăţie şi pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art. 51 alin. (1) din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvîrşită, iar componenţa infracţiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) din Codul penal, se consideră componenţă a infracţiunii totalitatea semnelor obiective şi subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracţiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componenţa infracţiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracţiunii potrivit unui articol concret din codul penal.

Conform art. 113 alin. (1) din Codul penal, se consideră calificare a infracţiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârşite şi semnele componenţei infracţiunii, prevăzute de norma penală. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători.

Calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători. Instanţa de judecată relevă că în cauza „*Kokkinakis vs Grecia din 25 mai 1993*" CtEDO a statuat că *„(...) o infracţiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiţie va fi îndeplinită atunci cînd individul poate să ştie, pornind de la prevederea normei pertinente şi la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este data în jurisprudenţă, ce acte şi omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală"*.

Aşadar, cu ***referire la încadrarea juridică înaintată inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201[1] alin.(1) lit.a) din Codul penal,*** instanța de judecată constată că *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute la art.201[1] din Codul penal are un caracter complex. Astfel, *obiectul juridic principal* îl formează relațiile sociale cu privire la solidaritatea familială. La rândul său, *obiectul juridic secundar* îl constituie relațiile sociale cu privire la integritatea corporală, sănătatea, integritatea fizică sau psihică, la onoarea și demnitatea persoanei, la substanța, integritatea sau potențialul de utilizare a bunurilor, la posesia asupra bunurilor.

Obiect material al infracțiunii de violență în familie îl reprezintă corpul persoanei (în acele cazuri când săvârșirea violenței în familie presupune influențarea directă infracțională asupra corpului victimei). De asemenea, ca obiect material al infracțiunii prevăzute la art. 201[1] Cod penal, pot să apară bunuri mobile sau imobile aparținând victimei, care sunt sustrase, distruse, deteriorate etc.

Victimă a infracțiunii analizate poate fi oricare membru al familiei făptuitorului.

Prin membru al familiei, în sensul prevederilor art.3 alin.(2) lit. b) ale Legii nr.45 din 01 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie răspunderii penale, precum și potrivit 133[1] Cod penal, în sensul răspunderii penale, urmează a fi înțelese: a) în condiția de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, sub tutelă și curatelă, rudele, afinii lor, soții rudelor, persoanele aflate în relații asemănătoare celora dintre soți (concubinaj)

sau dintre părinți și copii; și b) ***în condiția de locuire separată:*** persoanele aflate în căsătorie, ***în divorț***, ***rudele,*** afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, persoanele care se află ori s-au aflat în relații asemănătoare celora dintre soți (concubinaj).

Latura obiectivă a infracțiunii de violență în familie are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea sau inacțiunea manifestată fizic sau verbal; 2) urmările prejudiciabile sub forma suferinței fizice, vătămării ale integrității corporale sau a sănătății, suferinței psihice ori a prejudiciului material sau moral; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Reieșind din textul art. 2 al Legii nr. 45 din 01 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, faptele prejudiciabile de violență în familie, se concretizează în orice acțiune sau inacțiune, cu excepția acțiunilor de autoapărare sau de apărare a unor alte persoane, manifestată fizic sau verbal, prin abuz fizic, sexual, psihologic, spiritual sau economic ori prin cauzare de prejudiciu material sau moral, comisă de un membru de familie contra unor alți membri de familie, inclusiv contra copiilor, precum și contra proprietății comune sau personale.

Sub aspectul *laturii subiective*, instanța conchide că inculpata a acționat cu vinovăție în modalitatea intenției directe, conform dispozițiilor art. 17 din Codul penal, întrucât a prevăzut rezultatul faptei sale, a acceptat posibilitatea producerii lui prin săvârșirea faptei.

Or, instanţa remarcă că infracțiunea incriminată inculpatei este una intenționată, iar conținutul intenției rezultă din materialitatea faptei (*dolus ex re*), adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, iar din ansamblul mijloacelor de probă administrate şi a circumstanțelor de fapt şi de drept analizate *supra*, denotă anume prezența unei intenții directe la săvârșirea infracțiunii de către inculpata Frunză Iulia Andrei.

Subiectul infracțiunii în cauză este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani. Subiectul infracțiunii are o calitate specială în raport cu victima infracțiunii: este membru al familiei victimei.

Respectiv instanța de judecată constată că Frunză Iulia Andrei în raport cu fostul soț Frunză Ion, în condiția de locuire separată la producerea faptei prejudiciabile, constituie subiect al infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (1) lit.a) Cod penal și urmează a fi trasă la răspundere penală pentru fapta constatată *supra*.

În acest fel, reieșind din analiza făcută mai sus, instanța conchide că, în acțiunile intenționate ale inculpatei Frunză Iulia Andrei, se regăsesc elementele laturii obiective ale componenței infracțiunii prevăzute la art. 201^1 alin. (1) lit.a) Cod penal și anume: violenta în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, soldată cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății. Astfel, constatând că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 201^1 alin. (1) lit.a) Cod penal, instanța reține că, dincolo de orice dubiu rezonabil, fapta există, a fost săvârșită de inculpată și constituie infracțiunea imputată, motiv pentru care instanța va dispune condamnarea acesteia.

Cu privire la individualizarea pedepsei.

7.1. De către acuzatorul de stat Ludmila Devderea, în dezbaterile judiciare a fost solicitată recunoașterea inculpatei Frunză Iulia Andrei vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (1) lit.a) Cod penal și în baza acestei legi să-i fie aplicată măsura de pedeapsă penală sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 170 ore.

Reprezentantul părții vătămate, avocatul Maria Mustea, care acționează în interesele părţii vătămate Frunză Ion, în cadrul dezbaterilor judiciare au solicitat ca Frunză Iulia Andrei să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Apărătorul Igor Gandrabur, care acţionează în interesele inculpatei Frunză Iulia Andrei, a opinat spre emiterea unei sentinţe de achitare a inculpatului.

Inculpata Frunză Iulia Andrei în ultimul cuvânt a declarat că nu este vinovată.

7.2. Potrivit art.24 alin.(2) din Codul de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării şi nu exprimă alte interese decât cele prevăzute de lege.

În cazul săvârşirii unei infracţiuni, instanţa de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracţiune, având deplina libertate de acţiune în vederea realizării acestei operaţiuni, ţinând seama de regulile şi principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operaţiunii de individualizare a acesteia.

La individualizarea judiciară a pedepsei ce se va aplica instanţa va avea în vedere dispoziţiile art. art. 7, 75 Cod penal, respectiv: modalitatea şi împrejurările în care a fost comisă infracţiunea, gradul de pericol social mediu al faptei săvârşite, de împrejurările în care a fost comisă fapta, dar şi circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

În conformitate cu art.61 alin.(1) şi (2) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârşit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane.

Concomitent, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală şi corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanţa remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune.

De altfel, pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de noi infracţiuni atât de către condamnat, cât şi de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni.

În concordanţă, instanţa consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariţia unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecinţe contrare scopului urmărit.

În aceste sens, instanța de judecată menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca *„preţul”* pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile şi urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă

răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptăţii, inclusiv prin prisma principiilor proporţionalităţii şi cel al echităţii lor.

Instanţa concluzionează că sentinţa de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpată, cât şi pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracţiuni şi va constitui o garanţie şi o asigurare că drepturile şi libertăţile consfinţite în Constituţia Republicii Moldova şi alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată şi pedepsită.

În cadrul individualizării pedepsei, instanţa de judecată ține cont și de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniştri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancţiunilor aplicate în comunitate *(adoptată de Comitetul de Miniştri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegaţiilor de Miniştri)*, potrivit căreia „natura şi durata sancţiunilor şi măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporţională cu gravitatea infracţiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

Din examinarea textului de lege invocat, rezultă că aceste criterii sunt obligatorii şi trebuie avute în vedere în procesul de stabilire şi aplicare a pedepsei.

Privind gravitatea infracţiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (1) lit.a) Cod penal săvârşită de către inculpată, instanţa, conform art.16 din Codul penal, atestă că infracţiunea, în funcţie de caracterul şi gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracţiunilor mai puţin grave comise cu intenţie.

Totodată, instanța de judecată reține că Frunză Iulia Andrei a comis infracțiunea în prezența circumstanțelor atenuante prevăzute de art.76 CP și anume săvîrșirea pentru prima dată a unei infracţiuni mai puţin grave, ilegalitatea sau imoralitatea acţiunilor victimei, dacă ele au provocat infracţiunea și prezența unui copil minor.

Careva circumstanțe agravante prevăzute la art. 77 din Codul penal, nu au fost reținute.

Instanța de judecată mai reține că, Frunză Iulia Andrei anterior nu a fost atrasă la răspundere penală, însă a fost atras la răspundere contravențională pe parcursul anului 01.01.2021-17.04.2024 de 9 ori pentru comiterea contravențiilor prevăzute de art. 69 alin. (1) și art. 354 alin. (1) Cod contravențional, în toate cazurile sancțiunea aplicată sub formă de amendă.

Concomitent, temeiuri pentru liberarea inculpateui de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal nu au fost stabilite.

În continuare, instanţa de judecată conchide că art. 201^1 alin. (1) lit.a) Cod penal stabileşte în prezent cât și la momentul comiterii infracțiunii o pedeapsă cu *muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de pînă la 4 ani.*

Concomitent, la stabilirea pedepsei, instanța reține că infracțiunea comisă de către inculpatul Frunză Iulia Andrei face parte din capitolul infracțiunilor în domeniul familiei, care atentează la valori importante şi fundamentale în societate, precum apărarea relaţiilor sociale cu privire la solidaritatea familială pe de o parte, iar în subsidiar şi la relaţiile sociale cu privire la integritatea corporală. Or, sănătatea persoanei denotă a priori o valoare fundamentală în societate, iar în cumul cu atentarea la un membru de familie, se aduce atingere şi relaţiilor de familie.

Totodată, instanța de judecată reține, că dreptul la viață și integritatea corporală este garantat de art. art. 2 și 3 a Convenției, Declarația Universală a Drepturilor Omului (1948), și Constituția Republicii Moldova ce garantează dreptul tuturor oamenilor (femei, bărbați, copii) la viață fără violență și integritate corporală, ei născându-se liberi și egali în demnitate și cu drepturi, ceea ce fundamentează, că cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a

organelor de stat, care garantează fiecăruia dreptul la viață, inviolabilitate fizică și psihică, având obligația de a respecta și proteja viața personală și familială a fiecărui cetățean.

Întru realizarea acestui scop și în vederea ocrotirii valorilor sociale printr-o apreciere exactă a manierii în care dreptul apără interesele individuale, legiuitorul național prin Legea nr. 45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, a implementat strategia națională de prevenire și combatere a violenței în familie, ca parte a politicii naționale de ocrotire și sprijinire a familiei, ce reprezintă o importantă problemă de sănătate publică, punând în aplicare mecanismele legale de contracarare și combatere a acestui viciu social, unul dintre care tocmai și este aplicarea unor pedepse drastice față de violatorii domestici, întru prevenirea și excluderea lui ulterioară din interiorul societății.

La caz relevantă speței este jurisprudența CtEDO, potrivit căreia, în cazurile de violență domestică, drepturile agresorului nu pot să ia locul drepturilor victimei la viață și integritatea fizică și mentală (hotărîrea din 09.06.2009 în cauza Opuz vs Turca, cererea nr. 33401/02). Mai mult, Curtea a relevat că tema violenței în familie nu este o chestiune privată sau de familie, ci o chestiune de interes public, care implică acțiunea eficientă a statului. Prin urmare, autoritățile au obligația pozitivă de a proteja părțile vătămate care sunt maltratate de membrii familiei sale, (în speță, fostul soț al inculpatei), iar sarcina instanței de judecată este de a acorda o atenție sporită atunci când membri familiei susțin că ar fi victime ale violenței în familie.

Din aceste considerente, instanţa consideră întemeiată solicitarea acuzatorului de stat şi în temeiul prevederilor art. 201^1 alin. (1) lit.a) Cod penal, va statua pentru aplicarea unei pedepse sub formă 150 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Cu privire la cheltuieli judiciare:

8.1. În cadrul dezbaterilor judiciare acuzatorul de stat a solicitat, Ludmila Devderea, a solicitat încasarea din contul inculpatei a cheltuielilor judiciare în mărime de 320 de lei survenite în urma efectuării Raportului de expertiză judiciară nr. 202426D0042 din 29 martie 2024, în care este indicat costul în cuantum de 320 de lei.

Instanţa reţine *în fapt* că potrivit tabelului invocat în raportul de expertiză judiciară nr. 202426D0042 din 29 martie 2024, cheltuielile suportate cu ocazia efectuării examinării şi expertizării persoanelor constituie suma de 320 lei, fiind autentificată prin semnătura expertului judiciar şi impresiunea ştampilei expertului judiciar Sergiu Railean.

În drept, conform art. 229 alin.(1), (2) şi (3) din Codul de procedură penală, cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. Instanţa de judecată *poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare*, cu excepţia sumelor plătite interpreţilor, traducătorilor, precum şi apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiţiei şi condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată şi de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum şi de persoana în privinţa căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. Instanţa poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parţial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanţial asupra situaţiei materiale a persoanelor care se află la întreţinerea lor.

Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) din Codul de procedură penală, cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfăşurări a procesului penal.

Potrivit alin.(3) a aceleiași norme, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Alineatul (3) a normei indicate este o normă generală şi nu obligă statul să suporte cheltuielile, ci doar să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acţiunilor organului de urmărire penală şi pentru a nu condiţiona termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părţile în proces.

Conform prevederilor art. 143 alin. (1), pct. 1) şi 6) din Codul de procedură penală, se statuează că cazurile când efectuarea expertizei este obligatorie se determină în situaţia determinarii gradului de gravitate şi a caracterului vătămărilor integrităţii corporale sau când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Astfel, ținând cont de faptul că alin. (2) al art. 143 din Codul de procedură penală a fost abrogat prin Legea pentru modificarea si completarea unor acte legislative nr. 316, potrivit căruia *„Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat”*, solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la inculpata Frunză Iulia Andrei, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în mărime 320 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea raportului judiciar nr. 202426D0042 din 29 martie 2024, este considerate de instanţă ca fiind întemeiată şi va fi admisă.

În circumstanţele specifice cauzei date, instanţa a luat în considerare şi jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, în condiţia neadmiterii încasării unor cheltuieli de judecată prea mari din contul inculpatului *(cauzele Kreuz împotriva Poloniei (nr. 1), §§ 60-67; Podbielski şi PPU Polpure împotriva Poloniei, §§ 65-66; Weissman şi alţii împotriva României, § 42 şi a contrario Reuther împotriva Germaniei (dec.))*, precum şi faptul că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil *(cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin şi alţii versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.)*.

Prin urmare, raportând circumstanțele de fapt la prevederile legale, instanța de judecată va admite cerința acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatei Frunză Iulia Andrei a cheltuielilor judiciare în cuantum de 320 lei, suportate pentru efectuarea expertizei judiciare.

9. Astfel, în baza materialelor cauzei penale şi a probelor cercetate în ședința instanței de judecată, în conformitate cu prevederile articolelor 67 din Codul penal, 227-229, 329, 340, 384-389, 392-395 și 397 din Codul de procedură penală, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se recunoaşte vinovată **Frunză Iulia Andrei** în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (1) lit.a) Cod penal, se condamnă şi i se stabileşte o pedeapsă de 150 (una sută cincizeci) ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

Termenul de executare pedepsei în privința lui Frunză Iulia Andrei se va calcula din momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe.

În temeiul art. 67 alin. (2^2) din Codul penal, Frunză Iulia Andrei va semna un angajament prin care se obligă să se prezinte, în termen de 5 (cinci) zile de la momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti, la organul de probaţiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul.

Se informează Frunză Iulia Andrei că în baza art. 67 alin. (3) din Codul penal, în caz de eschivare cu rea-voinţă de la munca neremunerată în folosul comunităţii, pedeapsa se înlocuieşte cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 (patru) ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii, iar în acest caz, termenul închisorii poate fi mai mic de 3 (trei) luni.

Controlul asupra comportării şi executării de către Frunză Iulia Andrei a pedepsei stabilite prin prezenta sentinţă, se pune în obligaţia organului de probaţiune din raza teritorială a domiciliului acestuia.

Se încasează de la Frunză Iulia Andrei în beneficiul statului suma de 320 (trei sute douăzeci) lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Sentinţa este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Nord în termen de 15 (cincisprezece) zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, din momentul pronunțării integrale a acesteia.

Sentința integrală este pronunțată în ședința publică la 24.04.2025.

Preşedintele şedinţei,
judecător /semnătura/ Eugeniu Russ

Copia corespunde originalului,
Judecător Eugeniu Russ